

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 20.12.2004
KOM(2004) 818 endelig

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN

**”STATUS OVER FÆLLESSKABETS BESTRÆBELSER PÅ AT NÅ KYOTO-
MÅLENE”**

(i henhold til Europa-parlamentets og Rådets beslutning 280/2004/EF om en mekanisme til overvågning af emissioner af drivhusgasser i Fællesskabet og til gennemførelse af Kyoto-protokollen)

1. INDLEDNING

Dette er den femte situationsrapport om overvågning af Fællesskabets drivhusgasemissioner og den første rapport i medfør af Rådets beslutning 280/2004/EF om en mekanisme til overvågning af emissioner af drivhusgasser i Fællesskabet og til gennemførelse af Kyoto-protokollen. Heri vurderes medlemsstaternes og Fællesskabets faktiske og forventede fremskridt med at imødekomme forpligtelserne til at nedskære drivhusgasemissionerne i henhold til De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer (UNFCCC) og Kyoto-protokollen.

Denne rapport er baseret på den detaljerede tekniske rapport fra Det Europæiske Miljøagentur (EMA) "*Analysis of greenhouse gas emission trends and projections in Europe*" (EMA, 2004)¹.

Efter de nye medlemsstaters tiltrædelse indeholder dette års rapport for første gang emissionsdata fra 25 medlemsstater. Alle medlemsstater har ratificeret Kyoto-protokollen, og 23 har emissionsreduktionsmål i henhold til Kyoto-protokollen. Desuden er Fællesskabet part i Kyoto-protokollen. Fællesskabets mål dækker kun medlemsstater fra EU-15. For EU-15 blev byrdefordelingen fastlagt ved Rådets beslutning 2002/358/EF i overensstemmelse med artikel 4 i Kyoto-protokollen. I denne beslutning tillægges hver af de 15 medlemsstater et specifikt reduktionsmål (jf. EMA 2004, kapitel 2.1, fig. 1). De fleste nye medlemsstater har forpligtet sig til at reducere deres drivhusgasemissioner med 8 % fra basisårets niveau i Kyoto-protokollens første forpligtelsesperiode 2008-2012. Ungarn og Polen har til hensigt at reducere deres emissioner med 6 %. Cypren og Malta er ikke bilag I-parter i UNFCCC og har således ingen mål i henhold til Kyoto-protokollen.

Selv om fremskridtene i EU-25 vurderes i rapporten, fremhæves mange steder navnlig udviklingen i EU-15 på grund af deres kollektive mål og byrdefordeling. Kvaliteten af 2002-dataene, og især hvad fuldstændighed og nøjagtighed angår, er desuden forskellig i de nye og de gamle medlemsstater.

Rapporten indeholder ligeledes nogle emissionsdata for de tre kandidatlande Bulgarien, Kroatien og Rumænien. Der foreligger endnu ikke data for Tyrkiet.

I rapporten analyseres de faktiske emissionsdata fra 2002 sammen med fremskrivninger af data i scenarier '*med igangværende foranstaltninger*' og '*med supplerende foranstaltninger*'. Dette års rapport indeholder mere detaljerede oplysninger om anvendelsen af de fleksible mekanismer under Kyoto-protokollen, dvs. fælles gennemførelse (Joint Implementation - 'JI'), mekanismen for bæredygtig udvikling (Clean Development Mechanism - 'CDM') og international emissionshandel. Den indeholder desuden nogle data om LULUCF (dvs. arealanvendelse, ændringer i arealanvendelse og skovbrug). Til slut vurderes fremskridtene med gennemførelsen af de fælles og koordinerede politikker og foranstaltninger.

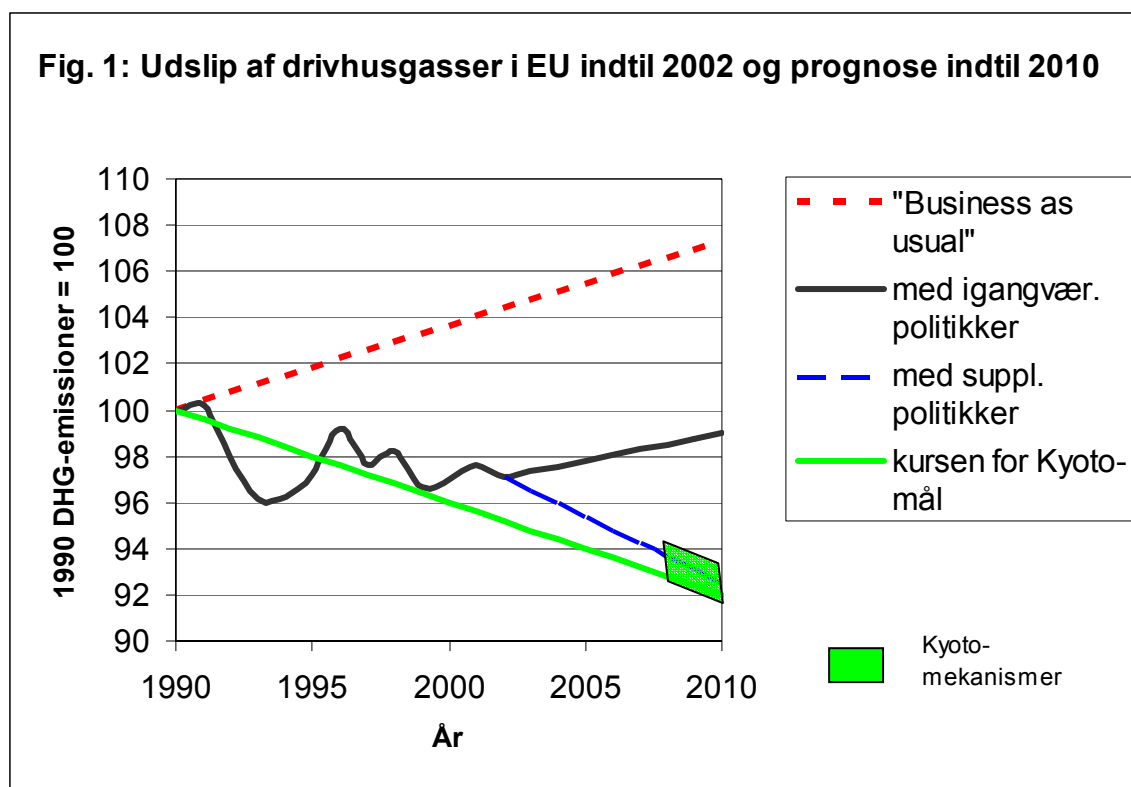
¹ I bilag 1 er der desuden en mere detaljeret analyse af de faktiske og forventede fremskridt og af de fælles og koordinerede politikker og foranstaltninger (CCPM); bilag 2 indeholder listen over baggrundsdata og CCPM for denne rapport.

2. STATUS OVER UDVIKLINGEN

I 2002 faldt drivhusgasemissionerne i de 25 medlemsstater (EU-25)² lidt sammenlignet med 2001. Sammenlignet med basisåret³ blev de dog anslået til at være 9,0 % lavere.

Efter to år med stigninger er drivhusgasemissionerne i EU-15 faldet en smule sammenlignet med 2001. Som vist i fig. 1 var emissionerne 0,5 % lavere i 2002 sammenlignet med 2001 og lå således 2,9 % under basisårets emissioner. Afstanden over den lineære kurs mod Kyoto-målet blev reduceret med 0,2 % til 1,9 %. For at opnå de yderligere reduktioner, der skal til for at nå Kyoto-målet, er det nødvendigt effektivt at gennemføre de igangværende og supplerende politikker og foranstaltninger.

Samlede fremskrivninger for EU-25 *med igangværende indenlandske politikker og foranstaltninger* viser, at følgende medlemsstater forventer at nå deres Kyoto-mål: Tjekkiet, Estland, Ungarn, Letland, Litauen, Slovakiet, Sverige og Det Forenede Kongerige. Tilsvarende peger de samlede fremskrivninger for EU-15 på, at *'med supplerende politikker og foranstaltninger'* vil den forventede anvendelse af Kyoto-mekanismerne være tilstrækkelig til at nå de kollektive Kyoto-mål for EU-15 (fig. 1).

² Tallet for EU-25 er et skøn for alle 25 medlemsstater, men baseret på emissionsdata for kun 24 medlemsstater, fordi der på det pågældende tidspunkt ikke forelå data for Cypern.

³ 1990 er basisåret for de fleste medlemsstater for CO₂, methan (CH₄) og nitrogenoxid (N₂O), men 1995 for fluorholdige gasser. Basisåret for CO₂, CH₄ og N₂O for Ungarn er gennemsnittet for 1985-1987, for Slovenien 1986 og for Polen 1988; basisåret for fluorholdige gasser er 1990 for Frankrig og Finland.

Det bør imidlertid bemærkes, at *'med igangværende foranstaltninger'* og *'med supplerende politikker'* omfatter fremskrivningerne endnu ikke visse af de vigtige foranstaltninger, der snart begynder at give resultater, som f.eks. EU's ordning for handel med emissionskvoter, der får virkning fra den 1. januar 2005. Tilsvarende omfatter fremskrivningerne heller ikke emissioner og dræn fra arealanvendelse, ændringer i arealanvendelse og skovbrug (LULUCF).

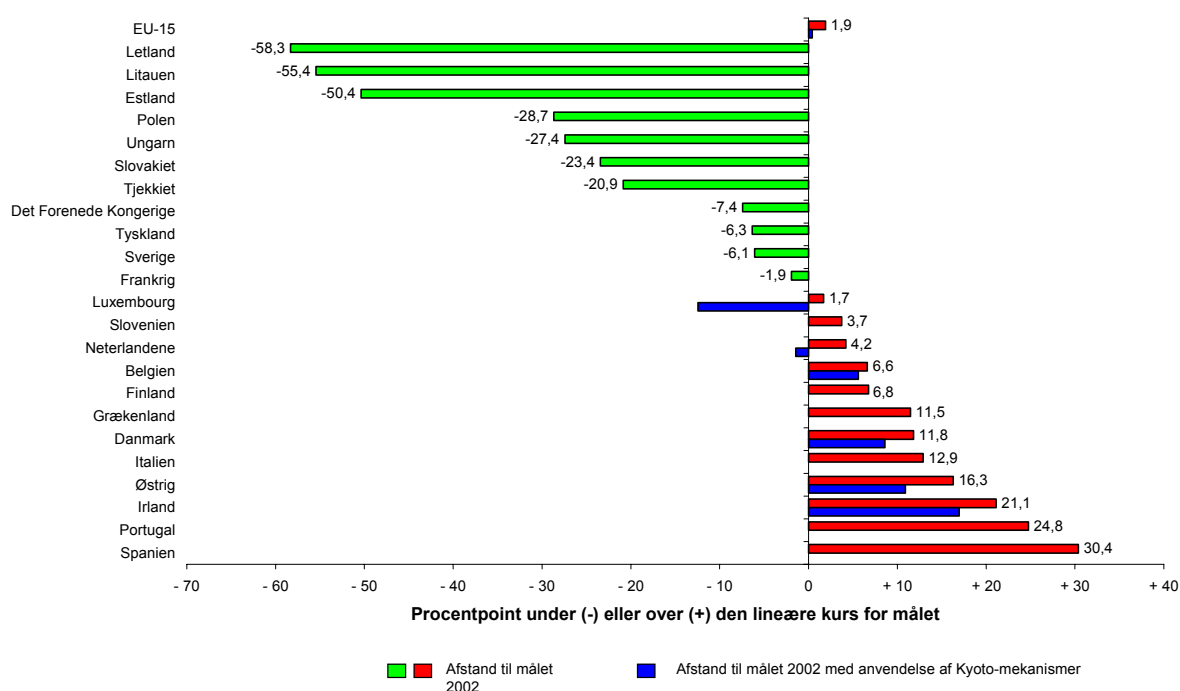
På fællesskabsplan er der i det seneste år gjort væsentlige fremskridt med vedtagelse og gennemførelse af en række vigtige fælles og koordinerede politikker og foranstaltninger, der udspringer af det europæiske klimaændringsprogram, f.eks. direktivet der kobler de projektbaserede mekanismer sammen med handel med drivhusgasemissionskvoter, direktivet om fremme af kraft/varme-produktion, forslaget til forordning om fluorholdige gasser, forslaget til et rammedirektiv om krav til miljøvenligt design af energiforbrugende produkter, forslaget til et direktiv om energieffektivitet i slutanvendelserne og om energitjenester og vurdering af de nationale planer for tildeling af drivhusgasemissionskvoter i forbindelse med ordningen for handel med emissionskvoter.

Alle de foranstaltninger, som Kommissionen forpligtede sig til at foreslå i perioden 2002-2003, er nu blevet fremsat med undtagelse af rammebestemmelser for infrastrukturanvendelse og -afgifter i transportsektoren og referencedokumentet om almene energieffektivitetsteknikker i forbindelse med integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening. Mange af forslagene er allerede blevet vedtaget af EU-institutionerne.

De i øjeblikket gældende eller af Kommissionen allerede foreslåede lovbestemmelser ville – ifølge **ex ante** skøn vedrørende det europæiske klimaændringsprogram – resultere i potentielle emissionsreduktioner på omkring 350-430 mio. t CO₂-ækvivalenter i EU-15, hvilket svarer til reduktionen på "-8 %". Emissionsreduktioner fra disse foranstaltninger forventes at få gennemslagskraft de næste par år, men det vil først slå igennem i emissionsopgørelsen for 2006, der vil blive offentliggjort med overvågningsrapporten i 2008. De fleste politikker og foranstaltninger skal stadig bevise, at de er effektive, og kræver omhyggelig og hurtig gennemførelse på nationalt plan såvel som hensigtsmæssig overvågning og justering.

Der er imidlertid stadig stor forskel på medlemsstaternes præstationer. Elleve medlemsstater er på vej til at imødekomme deres emissionsreduktionsmål som vist i fig. 2.

Fig. 2: Indikatorer for afstand til målet (i indekspoint = procent) for EU-25

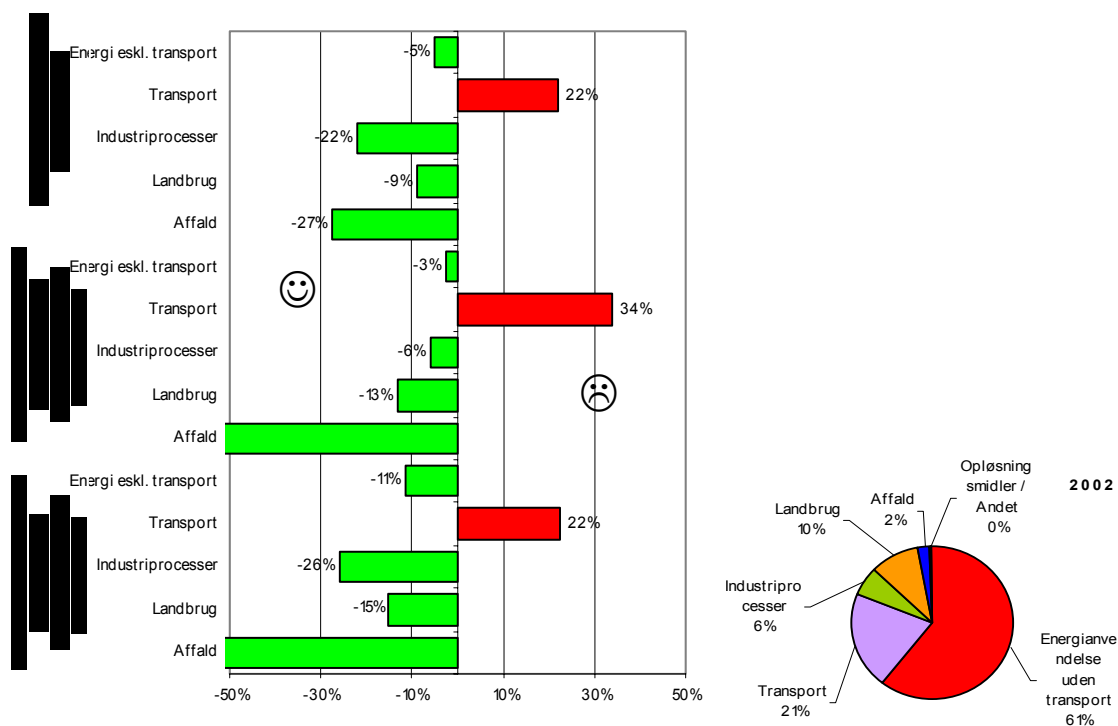
Note: Afstand til målet i procentpoints i forhold til basisårets emissioner (de farvede bjælker) viser afvigelserne mellem et hypotetisk mål (i 2002) og det der faktisk blev opnået (i 2002), ud fra den formodning, at reduktionerne som procentsats af basisårsniveauerne sker lineært. Det forudsættes, at medlemsstaterne når deres mål udelukkende med landenes indenlandske foranstaltninger og omfatter derfor ikke anvendelse af Kyoto-mekanismer eller dræn, som er mulige ifølge Kyoto-protokollen. Cypern og Malta er ikke bilag I-parter i UNFCCC og har således ingen mål i henhold til Kyoto-protokollen.

Kilde: EMA, 2004

Heriblandt er Frankrig, Tyskland, Sverige og Det Forenede Kongerige de EU-15 medlemsstater, som er på vej til at opfylde deres forpligtelser i henhold til den aftalte byrdefordeling (Rådets beslutning 2002/358/EF). 12 medlemsstater ligger imidlertid stadig over deres mål: Irland, Portugal og Spanien med over 20 %. For fem medlemsstaters vedkommende er afstanden blevet større; for tre af dem (Finland, Portugal og Spanien) med mere end 1 % sammenlignet med 2001.

Hvad angår emissioner fra de vigtigste erhvervssektorer, vises ændringerne siden 1990 for EU-15 i fig. 3. Når man ser på statistikkerne land for land, er det mest iøjnefaldende resultat, at der - modsat den almene tendens - i Det Forenede Kongerige og Tyskland har været et fald i transportemissionerne – i Tyskland for tredje år i træk. Dette synes at afspejle de kombinerede virkninger af bedre brændseffektivitet, højere brændstofpriser og en bredere transportpolitik.

Fig. 3: Ændring i EU-15 drivhusgasemissioner efter sektor 1990 - 2002, sektorfremskrivninger med igangværende og med supplerende foranstaltninger 1990 - 2010 og sektorernes andel i 2002⁴

⁴ For de fleste medlemsstater er basisåret for F-gasser 1995, ikke 1990. Dette kunne ændre dataene for industriprocesser en smule, men der foreligger ikke data for 1990 for alle medlemsstater.